

Z Niemcami przeciw Francji i Anglii Zmobilizowana armia włoska

oczekiwała na rozkaz walki

RZYM, 30. 11. Minister spr. zagr. Ciano wygłosił dziś obszernie przemówienie, którym szczegółowo omówił ostatni kryzys europejski oraz rolę Włoch i Mussoliniego w jego zlikwidowaniu.

Mówca oświadczył, że jeszcze rok temu Włochy doradzały Pradze politykę porozumienia z Berlinem, Warszawą i Budapesztem, zwracając uwagę, iż iluzję na temat zborowego bezpieczeństwa i skuteczności odległych pod względem geograficznym przyjaźni są nierealne.

Kryzys czeski został przyspieszony na skutek paktu czesko-sowieckiego, który miał na celu przeistoczenie Czechosławii w forpoczcie bolszewizmu w basenie dunajskim.

W drugiej połowie września wobec nieprzejednanego stanowiska Pragi, manifestowanego pomimo podróży Chamberlaina do Berchtesgaden, Mussolini 22 września definitywnie określił stanowisko Włoch, polecając min. Ciano zawiadomić o tym Berlin.

Decyzje Włoch zostały obwieszczone przez Mussoliniego w mowie trybunalskiej. Włochy utrzymywały częste kontakty z krajami, z którymi są połączone traktatami lub przyjaźnią, a mianowicie z Japonią, Polską i Jugosławią.

25 września przybył samolotem do Włoch specjalny wysłannik kanclerza Hitlera, który obszernie poinformował Mussoliniego o sytuacji. 26 września Niemcy wysłały ultimatum do Pragi, którego termin upływał 28 września o godz. 14-tej. Na dzień 27 września Włochy zarządziły mobilizację pod osobistym kierownictwem Mussoliniego. Jeśli chodzi o siły zbrojne, Włochy postawiono na stopie wojennej oddziały pograniczne na granicy zachodniej, zarządzono obronę przeciwlotniczą Piemontu i Ligurii, odwołano wojska alpejskie celem wzmocnienia obsady rejonów Cuneo i Turynu oraz Trento, ponadto wzmocniono wojska stacjonowane w dolinie rzeki Padu, a także garnizony na wy-

spie Pantellaria. Wysłano też uzupełnienia do Libii oraz na Sycylię i Sardynię. Ogółem powołano 300 tys. żołnierzy, co doprowadziło stan włoskich sił zbrojnych lądowych do 540 tys. żołnierzy. Lotnictwo zostało zgromadzone na 4-ch bazach, przy czym powołano pod broń niezbędną ilość roczników. W marynarce załogi okrętów zostały skompletowane, przy czym dokonano przesunięć, mających na celu obsadzenie nawet najbardziej odległych baz. O świcie 28 września znajdowało się w pełnej gotowości bojowej 22 okręty liniowe i krążowniki, 114 trępowców i kontorpedowców, 91 łodzi podwodnych oraz 337 innych okrętów. Z 5.123 oficerami oraz 84.731 podoficerami i marynarzami.

Po zarządzeniu mobilizacji Mussolini postanowił nawiązać łączność z Berlinem, Anglią i Francją już to między sobą uczynił. Na 29 września zostało wyznaczone w Monachium spotkanie ministra Ciano, generałów Pariani i Valle z ministrem von Ribbentropem i szefem niemieckiego sztabu generalnego von Keitelem.

Następnie min. Ciano podkreślił

**Korsyki,
Tunisu i Nicel
żądają tłumy
demonstrantów**

RZYM, 30. 11. Oczekiwane demonstracje przeciw Francji odbyły się dziś po południu. Ołbrzymie tłumy domagały się oddania Włochom Tunisu, Korsyki i Nicel.

czolową rolę odegrał przez Mussoliniego podczas konferencji w Monachium.

Po podkreśleniu roli Niemiec i Włoch w arbitrażu wiedeńskim, min. Ciano oświadczył, iż horyzont poli-

tyczny w Europie nieco się przejaśnił, lecz Włochy faszystowskie, które zadokumentowały swój niewzruszony spokój w godzinach burzy, zachowują tę samą postawę na widok oznak po-

Chiny nie dla żydów

Znamienne stanowisko władz japońskich

TIEN-TSIN, 30. 11. Dzienniki japońskie donoszą, że władze japońskie wydały zakaz imigracji żydów z Rzeszy, Austrii i Włoch na terytorium północnych Chin. Powodem tego zarządzenia mają być względy natury gospodarczej, oraz niebezpieczeństwo związane z napływem żywiolów komunistycznych do północnych Chin.

Na odpowiednie zapytanie, skie-

rowane do Tokio nie można było wprawdzie jeszcze uzyskać urzędowego potwierdzenia tej wiadomości ze strony japońskiego min. spraw zagranicznych. Oświadczone jedynie, że potwierdzenia tej wiadomości należy oczekiwać już w najbliższych dniach.

**ZŁOŻ OFIARĘ NA POMOC
ZIMOWĄ.**

Pierwszy obowiązek po pierwszym:

**WPLAĆ OFIARĘ
NA FUNDUSZ WYBORCZY
NARODOWEGO KOMITETU
RADYKALNEGO**

Konto P. K. O. Nr. 23400
(właściciel konta Spółka Wydawnicza
ABC — na odwrocie zaznaczyć: na fundusze kosztów akcji wyborczej)

Jednodniowa „rewolucja we Francji” zawiodła Kłeska akcji strajkowej

Do zaburzeń doszło jedynie w paru wypadkach na prowincji

PARYŻ, 30. 11. Akcja strajkowa w Paryżu załamała się nie tylko w instytucjach publicznych, lecz nawet w przemyśle prywatnym. Większość fabryk metalurgicznych stanęła do pracy. Liczbę strajkujących metalowców w godzinach popołudniowych obli-

czano mniej więcej na 30 proc.

Na hasło strajkowe odpowiedzieli w okręgu przemysłowym Paryża tylko w pełni robotnicy przemysłu budowlanego oraz drukarze.

Mieszkańcy śródmieścia Paryża tak samo zresztą, jak i przed-

mieść, nie odczuwali w ciągu dnia skutków strajku. Przede wszystkim należy podkreślić, iż środki komunikacyjne funkcjonowały wszędzie najzupełniej normalnie.

**Normalny wygląd
ulicy paryskiej**

Ruch kolejowy w okręgu paryskim, jak również i na całym terenie Francji odbywał się bez przeszkód i zakłóceń. W ciągu całego dnia w Paryżu funkcjonowały również normalnie autobusy i kolejka podziemna. Wszystkie sklepy w Paryżu, jak i na przedmieściach, wielkie magazyny towarowe i sklepy prywatne były czynne bez żadnych przerw. Życie stolicy, przedmieść, miejscowości podmiejskich i robotniczych miało zupełnie normalny wygląd, zwłaszcza, że kawiarnie i restauracje były otwarte jak zazwyczaj. Wszystkie kina i teatryki były czynne.

Aresztowania

Pewną niezwykłość sytuacji podkreślały zarówno w Paryżu, jak i na przedmieściach specjalne zarządzenia bezpieczeństwa, jak na przykład patrole konnej gwardii lotnej, biwakujące przed merostwem w Saint Denis, czy też oddziały żołnierzy pilnujących dworców towarowych.

Władze bezpieczeństwa reagowały też na najmniejsze próby zakłócenia spokoju. W samym okręgu paryskim, to jest w Paryżu i na przedmieściach przemysłowych Paryża aresztowano w ciągu dnia około 500 osób.

Zaburzenia na południu

Temu stanowi rzeczy w Paryżu odpowiadał równie spokojny nastrój na terenie niemal całego kraju.

Jedynie na południu Francji zanotowano cały szereg incydentów, które wszędzie jednak miały charakter sporadyczny i nie przeobraziły się w żadną poważniejszą akcję.

W Grenoble manifestujący robotnicy obsadzili przez pewną chwilę dworzec kolejowy, lecz zostali usunięci przez oddziały gwardii lotnej. Następnie usiłowali w mieście ustawić barykadę na przeciwko poczty. Akcję tę zlikwidowano bez żadnych ciał.

W Tuluzie tłum robotników metalowców usiłował obsadzić wielkie magazyny towarowe.

W Bordeaux podobnie zresztą jak i w innych miastach portowych, strajk objął przede wszystkim robotników portowych oraz przemysł metalurgiczny.

Pewne podniecenie wśród mas robotniczych dało się zauważyć także w największym porcie francuskim Marsylii, gdzie zastrajkowały tramwaje i taksówki, co miastu nadało specjalny charakter. Poza tym robotnicy kolejowi w Marsylii usiłowali obsadzić niektóre warsztaty kolejowe.

Cały szereg tego rodzaju incydentów zanotowano również w miejscowościach w pobliżu Marsylii.

W SALONIE ELEKTROWNI
MIEJSKIEJ
Marszałkowska 150

Pogrzeb

śp. płut. Miekodala

RABKA ODROJ, 30. 11. W dniu dzisiejszym odbył się na manifestacyjny pogrzeb ś. p. Stanisława Miekodala, plutonowego pułku strzelców podhalańskich, poległego na polu chwały przy obejmowaniu ziemi czadeckiej od kul czeskich.

**Lot Berlin-Tokio
zakończony**

TOKIO, 30. 11. Wielki samolot niemiecki „Condor”, który odbył lot z Berlina do Tokio, wylądował o godz. 22 m. 10, według czasu lokalnego, na lotnisku Taszikawo pod Tokio. Lot trwał 46 godzin i 43 minut. Trasa lotu wynosiła 14.600 km.

KALENDARZYK

bezpłatnych pokazów i kursów

gotowania elektrycznością
na grudzień 1938 r.

2	godz. 17	Pokaz p. t. „Czysta kuchnia i ba-
PIĄTEK		kalle domowe”
PONIEDZ.	godz. 11	Kurs dla Pań do-
		mu (1-szy dzień)
WTOREK	godz. 11	Kurs dla Pań do-
		mu (2-gi dzień)
	godz. 17	Pokaz p. t. „Po-
		darunki św. Mi-
		kołaja”
ŚRODA	godz. 11	Kurs dla Pań do-
		mu (3-ci dzień)
PIĄTEK	godz. 11	Nauka pieczenia
		ciast świątecznych
		(1-szy dzień)
	godz. 17	Pokaz p. t. „Po-
		trawy z ryb mors-
		kich”
10	godz. 11	Nauka pieczenia
SOBOTA		ciast świątecznych
		(2-gi dzień)
12	godz. 11	Nauka pieczenia
PONIEDZ.		ciast świątecznych
		(1-szy dzień)
13	godz. 11	Nauka pieczenia
WTOREK		ciast świątecznych
		(2-gi dzień)
	godz. 17	Pokaz p. t. „Wie-
		czera wigilijna”
14	godz. 11	Nauka przyrządza-
ŚRODA		nia ryb i mięs w
		(1-szy dzień)
	godz. 17	Kurs dla pomoc-
		nic domowych
		(1-szy dzień)
15	godz. 17	Kurs dla pomoc-
CZWARTEK		nic domowych
		(2-gi dzień)
16	godz. 11	Nauka przyrządza-
PIĄTEK		nia ryb i mięs w
		(2-gi dzień)
	godz. 17	Kurs dla pomoc-
		nic domowych
		(3-ci dzień)
19	godz. 11	Nauka pieczenia
PONIEDZ.		ciast świątecznych
		(1-szy dzień)
20	godz. 11	Nauka pieczenia
WTOREK		ciast świątecznych
		(2-gi dzień)
21	godz. 11	Nauka pieczenia
ŚRODA		ciast świątecznych
		(1-szy dzień)
22	godz. 11	Nauka pieczenia
CZWARTEK		ciast świątecznych
		(2-gi dzień)
30	godz. 17	Pokaz p. t. „Jak
PIĄTEK		kuchnia elektrycz-
		na ułatwi Pani
		Domu powitanie
		Nowego Roku”

UWAGA: Panie, pragnące wziąć udział w 2-dniowym kursie pieczenia ciast świątecznych, proszone są o wcześniejsze zgłoszenia (tel. 311-02)

W Salonie Elekrowni Miejskiej

Marszałkowska 150 (te 311-02)

Stan szkolnictwa w Polsce

Uczy się 5 milionów młodzieży

Przemówienie min. oświaty w Państw. Radzie Ośw. Publ.

W środę, dnia 30 ub. mies. p. minister oświaty prof. Świętosławski wygłosił na posiedzeniu Państwowej Rady Oświecenia Publicznego przemówienie, w którym zobrazował stan szkolnictwa w Polsce.

2000 NOWYCH ETATÓW

P. minister zaczął od omawiania sprawy etatów nauczycielskich w budżecie na rok 1938-39. Zamiast projektowanych 4000 budżet przewiduje 2000 nowych etatów nauczycieli szkół powszechnych, 275 etatów w szkołach średnich i 200 etatów w szkołach zawodowych. Wzrost budżetu min. oświaty powodowany jest dążeniem do zlikwidowania liczby 400.000 dzieci, które dotąd w Polsce pozostają poza szkołą.

700.000 DZIECI WSTĘPUJE DO SZKÓŁ POWSZECHNYCH

W dalszym ciągu p. minister omówił liczbę obrazującą liczbę dzieci uczęszczających do szkół powszechnych i szkół średnich. Co roku zapisuje się do pierwszych klas szkół powszechnych 700.000 dzieci i niewiele mniejsza liczba dzieci kończy co roku ten typ niższej uczelni.

Ztąd wynika, że ołbrzymia większość młodzieży kończy systematyczną naukę na szkołę powszechną.

MATURY W POLSCE I WE FRANCJI

Min. Świętosławski porównuje ten stan z liczbami obrazującymi stan szkolnictwa we Francji i dochodzi do wniosku, że liczba matur wydawanych w Polsce i we Francji nie wiele się różni, natomiast we Francji rozpoczyna i od bywa częściowo naukę w szkołach średnich znacznie większa liczba młodzieży, duża jej część nie do-

chodzi jednak do matury. Minister uważa za potrzebny wzrost liczby szkół średnich i zawodowych w Polsce.

ROZWÓJ

SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO

Liczyb o stanie szkolnictwa zawodowego dowodzą szybkiego rozwoju tej dziedziny szkolnictwa. Liczba uczniów i uczenie szkół zawodowych z liczby 64.428 w r. 1934 wzrosła do 102.506 w r. 1938/39. Mimo to wyraża pogląd, iż rozwiązanie problemu kształcenia młodzieży w wieku od 14 do 18 lat powinno być rozwiązane przez rozszerzenie sieci szkół do kształcących, na co trzeba obecnie zwrócić szczególną uwagę w Polsce. Szczególnie jednak trudne jest zagadnienie dokształcania młodzieży wiejskiej.

WYŻSZE UCZELNIE

W szkolnictwie wyższym Polska nie różni się wiele pod względem liczby wydawanych dyplomów od innych krajów. W warunkach naszych ograniczenia w przyjmowaniu studentów wynikają raczej z braku miejsc w pracowniach, aniżeli z powodu chęci umniejszenia liczby studiujących. Poważnym argumentem przemawiającym za zwiększeniem liczby studentów, jest konieczność zasilenia

inteligencji w element wiejski. Dopływ studentów ze wsi na wyższe uczelnie wynosi obecnie około 11 proc. ogółu studentów i uznany być musi za niedostateczny.

ROZMIESZCZENIE

Kończąc przemówienie minister stwierdza, że rozszerzenie szkolnictwa wyższego typu doprowadzić musi bądź do znacznego zwiększenia liczby pracowników umysłowych bądź do stworzenia nowej grupy pracowników fizycznych o wyższym poziomie wykształcenia. Poważnym zagadnieniem jest tu konieczność odpowiedniego rozmieszczenia inteligencji po wsiach i miasteczkach. O rozmiarach zagadnień, związanych z oświatą świadczy fakt, że do szkół w Polsce uczęszcza zgórą 5 milionów młodzieży, co stanowi 18 proc. ogółu ludności.

Dymisja Syrovego

Posel Beran tworzy nowy gabinet

PRAGA, 30. 11. Po dokonaniu w dniu dzisiejszym wyboru prezydenta Republiki, premier gen. Syrovy złożył na ręce prezydenta Hachy dymisję na rzecz gabinetu. Prezydent powierzył utworzenie

nowego gabinetu przewodniczącemu partii jednności narodowej, posłowi Rudolfowi Beranowi. Pos. Syrovy złożył na ręce prezydenta Hachy dymisję na rzecz gabinetu. Prezydent powierzył utworzenie

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości i milimetr przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) 80 gr. w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr. na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Nekrologi 30 gr. Komunikaty: wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł. lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz. duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy. Hurty druk — podwójnie Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1, I piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 224-40.

Redaktorzy działów: Jan Korolec — publicystyka polityczna, Jan Wyszniński — informacje polityczne i sprawozdania sądowe, Antoni Szeperlich — dział gospodarczy i zagraniczny, Stanisław Włodek — informacje i depesze nocne, Maria Rutkowska — dział miejski, Andrzej Płodowski — dział prowincjonalny, sportowy i akademicki, Wanda Doberska — dział kulturalny i rozrywkowy, Tadeusz Zakiewicz — ogłoszenia i reklamy.

Redaktor naczelny: Jan Korolec

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.
Odbito w „Drukarni Literackiej”, Warszawa, Al. Jerozolimskie 121